

6) ключові цілі, драйвери і ресурси формування «дорожньої карти»;
7) створення «дорожньої карти» розвитку внутрішнього туризму;
8) формування інноваційної структури управління розвитком туристичного бізнесу в Україні, де б поєднувалися всі учасники туристичного бізнесу, державні структури, наука і освіта [2].

Сьогодні у сфері внутрішнього туризму в Україні дуже гостро стоять проблеми високого рівня конкуренції, відсутності культури корпоративних відносин і недосконалості законодавчої бази, економічної і політичної нестабільності в країні.

Окрім того, в Україні відсутній ефективний державний механізм регулювання та оцінки якості послуг у туристичній сфері. Показовим є той факт, що за всі роки незалежності центральний орган управління у сфері туризму зазнавав принципових реорганізацій вже багато разів. Міністерство економічного розвитку і торгівлі зазначає, що з близько 4 тис. готелів в Україні «зіркові» категорії присвоєно лише 180, тобто 5% [3].

В умовах сьогодення, через соціальну та гуманітарну та економічну функції туризму саме внутрішній туризм може стати потужним стимулом для розвитку всіх регіонів країни.

Список літератури:

1. Мельник Ю. Стратегічне управління туристичним підприємством на міжнародному ринку / Ю. Мельник, Л. Цетнар // Психологія і суспільство. – 2012. – № 2. – С. 58–63.

2. Юрченко Ю. Ю. Концептуальні напрями розвитку внутрішнього туризму в Україні / Ю. Ю. Юрченко // Науковий журнал «Економіка України». – 2016. – 6 (655). – С. 29–39.

3. Уляницький Д. Туристи в своїй країні: що заважає активному розвитку внутрішнього туризму в Україні / Д. Уляницький // URL: <https://news.finance.ua/ua/news/-/432933/turysty-v-svoyij-krayini-shho-zavazhaye-aktyvnomu-rozvytkuvnutrishnogo-turyzmu-v-ukrayini>.

УДК 379.8

Мірошник Р. О.

канд. екон. наук,

доцент кафедри менеджменту організацій;

Ярмола К. М.

студент,

Національний університет «Львівська політехніка»

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БЬОРДВОЧІНГУ В УКРАЇНІ

Туризм – одна з найпопулярніших та найбільш прибуткових галузей, яка приносить чималі грошові потоки в економіку країн. Щороку у світі з'являються нові оригінальні різновиди туризму, розвиток яких відбувається і в

Україні. Так, за останні роки в українській туристичній галузі популярними стали кінотуризм, гастрономічний, медичний, «темний», атомний види туризму. Ще одним з напрямів, який починає розвиватися став бьордвочінг або спостереження за птахами [1].

Бьордвочінг (англ. – birdwatching) – напрям у туризмі, орієнтований на любителів слідкувати за птахами та прислухатись до їхнього співу. Інтерес до птахів зародився на початку XX століття завдяки публікації «Польовий довідник птахів» Роджера Торі Пітерсона. Це був перший у світі польовий визначник, який допомагав надійно визначати птахів [2].

На перший погляд може здатися, що це пасивний різновид відпочинку, проте бьорвочінг відносять до активного відпочинку, оскільки часом добратися у потрібні орнітологічні зони буває вкрай складно. Серед любителів бьорвочінгу проводяться різного роду змагання – протягом доби, року чи з однієї точки, за межі якої не можна виходити. Існують спеціальні клуби, в яких збираються спостерігачі за птахами, щоб поділитися інформацією про нові місця та нові види птахів. Чимало людей подорожують по світу з метою побачити якомога більшу їх кількість, в національних парках створюються спеціальні зони для зручного спостереження.

Це відносно новий вид туризму для України, проте спостереження за птахами популярне в світі. В таких країнах як США та Велика Британія, бьординг приносить чималі кошти туристичним компаніям, які організовують спеціалізовані тури до зон популяції певних видів птахів, що в свою чергу приносить кошти в економіку країн [3]. Так, за даними [4] в США у 2016 році близько 20% населення (45,1 мільйони) спостерігали за птахами; у Великобританії (друга країна, за отриманою величиною доходу), бьординг обігнав риболовлю і близько 6 млн. осіб регулярно займаються спостереженням за птахами; жителі Канади витрачають більше часу на бьордочінг, аніж на садівництво.

До переваг бьорвочінгу, окрім активності та прибутковості, можна також віднести моніторинг зон популяції рідкісних видів птахів та лікувальні властивості. Терапевтами із Шотландії було запропоновано нестандартний спосіб лікування серцево-судинних та психічних захворювань, а також діабету та хронічного стресу, а саме – спостереження за птахами. Для таких пацієнтів плануються видавати «рецепти», в яких будуть зазначені маршрути, інформація про птахів та рослини, які зустрічаються на маршруті. Спостереження за птахами не можна розглядати як стовідсотковий ефективний спосіб лікування, а проводити разом з стандартним лікуванням [5].

В Україні налічується 423 або 424 види птахів, тому спостереження за птахами може бути цінним і для науки. Найбільш цікавими для бьордингу місцями в Україні можна назвати Жуків острів – поширені лугові та водно-болотні птахи, Пуща Водиця – зона поширення дрімлюг та вальдшнепів, на Поліссі та у Карпатському регіоні поширені чорні лелеки, занесені до Червоної Книги [9].

Проте особливу увагу варто звернути на Чорнобильську зону відчуження, яка користується великим попитом у туристів. Великою популярністю у

туристів користується колишня загоризонтна радіолокаційна станція «Дуга» висотою до 150 м. Вона слугує місцем зупинки в сезон перелітних птахів з півночі на південь. Тут орнітологи фіксували види досить рідкісних птахів. В цілому, під час експедиції в Чорнобильську зону відчуження любителі-орнітологи зафіксували рябчика, зграю самиць тетерука та рекордну кількість орланів-білохвостів – 37 особин за 2 дні. Також вони спостерігали за лебедями-кликунами, канюками, різними видами дятлів, снігурами, синичками та багатьма іншими пернатими [7].

Отже, бьордвочінг дуже перспективний напрям розвитку туризму в Україні і має усі можливості зайняти велику нішу в туристичній галузі країни. Для цього потрібну урядом розробити комплексну програму розвитку бьордвочінгу, яка б реалізовувалась спільно з місцевими органами влади в природних та біосферних заповідниках, національних природних парках та регіональних ландшафтних парках, заповідниках та заповідних урочищах, ареалах поширення птахів. Це дозволить збільшити кількість іноземних туристів в Україну, сприятиме залученню інвестицій в природоохоронну діяльність, покращення інфраструктури регіонів тощо.

Список літератури:

1. Високий турсезон 2019: рекорди і новинки українських регіонів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zruchno.travel/Publications/Entry/4725?lang=ua>
2. Горяшко А. Бердвотчинг [Text] : наука страсти нежной / Горяшко А. // Химия и жизнь. – 2004. – 2. – с.54-58.
3. Спостереження за птахами. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
4. How popular is birdwatching? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://chirpbirding.com/blog/81/how-popular-is-birdwatching/>
5. Шотландські лікарі прописують спостереження за птахами як ліки. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://platfor.ma/shotlandski-likari-propysuyut-sposterezhennya-za-ptahamy-yak-liky/>
6. Ті, хто дивляться за птахами. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.theinsider.ua/rus/lifestyle/5587ee456ee0d/>
7. У зоні ЧАЕС зафіксовано рекордну кількість червонокнижних птахів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://glavcom.ua/kyiv/news/u-zoni-chaes-zafiksovano-rekordnu-kilkist-chervonoknizhnih-ptahiv-foto-579284.html>